

INTOSAI – P1

Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas ISSAI standartus izdevusi Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija INTOSAI. Plašākai informācijai apmeklējiet interneta vietni www.issai.org

Limas deklarācija

INTOSAI

INTOSAI Framework of Professional Pronouncements

Profesionālo revīzijas un labas pārvaldības standartu padome (FIPP)

www.issai.org

INTOSAI Ģenerālsekretariāts - RECHNUNGSHOF

(Austrijas revīzijas palāta)

DAMPFSCHIFFSTRASSE 2

A-1033 VĪNE, AUSTRIJA

E-pasts: intosai@rechnungshof.gv.at

www.intosai.org

INTOSAI, 2019

- 1) Iepriekš pazīstams kā ISSAI 1: Limas deklarācija
- 2) Deklarācija pieņemta 1977. gadā
- 3) Pārpublicēta 1998. gadā
- 4) Profesionālo standartu un vadlīniju ietvarā (IFPP), 2019.gadā pārdēvētas par INTOSAI-P1 ar redakcionālām izmaiņām

Par ISSAI standartu izdošanu un aktualizēšanu atbildīga ir INTOSAI profesionālo revīzijas un labas pārvaldības standartu padome (FIPP).

Saturs

Priekšvārds	4
I. Vispārējie nosacījumi	6
II. Neatkarība.....	8
III. Attiecības ar Parlamentu, valdību un administrāciju.....	9
IV. Augstāko revīzijas iestāžu pilnvaras.....	10
V. Revīzijas metodes, darbinieki, starptautiskā pieredzes apmaiņa.....	11
VI. Ziņošana.....	13
VII. Augstāko revīzijas iestāžu revīzijas pilnvaras.....	14

Priekšvārds

Kad ar skaļām delegātu ovācijām pirms vairāk nekā divām desmitgadēm 1977. gada oktobrī IX INCOSAI Limā (Peru) tika pieņemta Limas deklarācija par finanšu kontroles vadlīnijām, valdīja lielas cerības, taču nebija pārliecības, ka tā iegūs pasaules mēroga atzinību.

Pieredze rāda, ka Limas deklarācijas sasniegumi kopš tā laika ir pārsnieguši vispārdrošākās cerības, un pierāda, cik ļoti tā ir ietekmējusi publiskā sektora revīzijas attīstības procesu katras individuālās valsts kontekstā. Limas deklarācija ir vienādi svarīga visām INTOSAI grupas Augstākajām revīzijas iestādēm, neatkarīgi no to atrašanās reģiona, attīstības kursa, integrēšanās valdības sistēmā vai organizācijas veida.

Deklarācijas panākumi vairāk par visu ir panākti ar to, ka tajā ir ietverts visaptverošs visu mērķu un jautājumu uzskaitījums saistībā ar publiskā sektora revīzijām, tajā pašā laikā saglabājot spēju palikt svarīgai un kodolīgai, kā arī viegli izmantojamai, ar skaidru formulējumu, kas nodrošina to, ka uzmanība netiek novirzīta no galvenajiem elementiem.

Limas deklarācijas galvenais mērķis ir panākt neatkarīgu publiskā sektora revīziju veikšanu. Augstākā revīzijas iestāde, kas nevar izpildīt šo prasību, neatbilst standartam. Tādēļ nav pārsteidzoši, ka Augstāko revīzijas iestāžu neatkarība turpina būt par vienu no INTOSAI kopienā atkārtoti izskatāmajiem jautājumiem. Tomēr Augstākā revīzijas iestāde nav izpildījusi Limas deklarācijas prasības tikai ar neatkarības sasniegšanu; neatkarības jēdziens jādefinē arī normatīvajos aktos. Tā sasniegšanai ir jāpastāv labi funkcionējošām tiesiskās drošības iestādēm, un tas var notikt tikai uz tiesiskuma principiem balstītos demokrātijas apstākļos.

Tiesiskuma principi un demokrātija tādejādi ir būtiski nosacījumi patiesi neatkarīgai publiskā sektora revīzijai, un tie ir stūrakmeņi, uz kuriem ir veidota Limas deklarācija. Deklarācijā ietvertie pamatnoteikumi ir mūžīgas un būtiskas vērtības, kas ir saglabājušas savu aktualitāti kopš to pieņemšanas pirmsākumiem. Lēmums, atkārtoti publicēt Deklarāciju vairāk nekā 20 gadus vēlāk, norāda uz kvalitāti un tās izveidotāju tālredzību.

Mēs vēlamies izteikt pateicību Starptautiskajam publiskā sektora revīziju žurnālam (*International Journal of Government Auditing*) par centieniem jaunas Limas deklarācijas redakcijas izdošanā, apzinoties šī svarīgā dokumenta ietekmi, kas pamatoti tiek uzskatīts par publiskā sektora revīzijas *Magna Carta*. Mēs tagad apzināmies, ka Limas deklarācija tiks izplatīta arī nākotnē. Mums visiem ir pastāvīgi jāturpina dzīvot saskaņā ar tās augstajiem ideāliem.

Vīne, 1998. gada rudenī

Dr. Francs Fīdlers (*Franz Fiedler*)

INTOSAI ģenerālsekretārs

Limas deklarācija par finanšu kontroles vadlīnijām

Preambula

Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (INTOSAI) IX kongresa tikšanās Limā:

- Tā kā pienācīga un produktīva publisko līdzekļu un resursu izmantošana ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem atbilstošai publisko finanšu pārvaldībai un atbildīgo iestāžu pieņemto lēmumu efektivitātei;
- Tā kā šī mērķa sasniegšanai veselīgas demokrātijas apstākļos ir nepieciešams, lai katrā valstī darbotos Augstākā revīzijas iestāde, kuras neatkarību garantē normatīvie akti;
- Tā kā šādas iestādes kļūst arvien vairāk nepieciešamas, jo publiskais sektors ir paplašinājis savu darbību sociālajās un ekonomikas nozarēs un tādējādi darbojas ārpus tradicionālās finanšu sistēmas ietvara;
- Tā kā noteikti revīziju veikšanas mērķi, piemēram, publisko līdzekļu pareiza un efektīva izmantošana; veiksmīgas finanšu vadības attīstība; administratīvo darbību pienācīga veikšana; un informācijas sniegšana publiskajām iestādēm un sabiedrībai, publicējot objektīvus ziņojumus, ir nepieciešami valstu stabilitātei un attīstībai, ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas izvirzītos mērķus;
- Tā kā iepriekšējā INTOSAI kongresā plenārās asamblejas pieņēma lēmumus, kuru izplatīšanu atbalstīja visas dalībvalstis;

TIEK NOLEMTS:

Pieņemt, publicēt un izplatīt dokumentu ar nosaukumu "Limas deklarācija par finanšu kontroles vadlīnijām".

I. Vispārējie nosacījumi

1. nodaļa. Revīzijas mērķis

Revīzijas koncepcija un izveidošana ir raksturīga publisko finanšu administrācijai, tā kā publisko līdzekļu pārvaldība ietver sevī uzticēšanos. Revīzija pati par sevi nenozīmē beigas, bet ir nepieciešama regulējošās sistēmas daļa, kuras mērķis ir pietiekami agri norādīt uz novirzēm no pieņemtajiem standartiem un finanšu pārvaldības likumības, produktivitātes, efektivitātes un ekonomiskuma principu pārkāpumiem, lai varētu veikt uzlabojumus katrā individuālajā gadījumā, lai liktu atbildīgajām personām uzņemties atbildību, lai saņemtu kompensāciju vai veiktu darbības, kas novērstu vai padarītu pārkāpumu veikšanu grūtāku.

2. nodaļa. Revīzija par plānotām darbībām un revīzija par faktiski veiktām darbībām

1. Revīzija par plānotām darbībām ietver sevī administratīvo vai finanšu darbību pārbaudi pirms fakta; revīzija par faktiski veiktām darbībām ir revīzija pēc fakta.
2. Efektīva revīzija par faktiski veiktām darbībām ir nepieciešama valstij uzticēto publisko līdzekļu saimnieciskai pārvaldībai. To var veikt Augstākā revīzijas iestāde vai cita revīzijas iestāde.
3. Augstākās revīzijas iestādes veiktai revīzijai par plānotām darbībām ir priekšrocības novērst zaudējumus pirms to rašanās, taču tā rada lielu darba apjomu un neskaidru atbildību publisko tiesību ietvaros. Augstākās revīzijas iestādes revīzija par faktiski veiktām darbībām norāda uz atbildīgo personu atbildību par pārkāpumiem; tā rezultātā var tikt noteikts pienākums izmaksāt atlīdzību par zaudējumiem un novērsta atkārtota pārkāpumu veikšana.
4. Tiesiskā situācija un katras valsts apstākļi un prasības nosaka, vai Augstākā revīzijas iestāde veic revīziju par plānotām darbībām. Revīzija par faktiski veiktām darbībām ir katras Augstākās revīzijas iestādes būtisks uzdevums, neatkarīgi no tā, vai šī iestāde veic revīzijas par plānotām darbībām.

3. nodaļa. Iekšējais un ārējais audits

1. Iekšējā audita pakalpojumi tiek noteikti publiskā sektora institūciju un iestāžu ietvaros, bet ārējie revīzijas pakalpojumi nav revidējamo vienību organizatoriskās struktūras sastāvdaļa. Augstākās revīzijas iestādes sniedz ārējus revīzijas pakalpojumus.
2. Iekšējā audita pakalpojumi ir pakļauti to departamentu vadītājiem, kuros tie ir izveidoti. Tomēr šiem pakalpojumiem ir jābūt pēc iespējas funkcionāli un organizatoriski neatkarīgiem to attiecīgās konstitucionālās sistēmas ietvaros.
3. Augstākajai revīzijas iestādei kā ārējam revidentam ir pienākums pārbaudīt iekšējā audita efektivitāti. Ja iekšējais audits tiek uzskatīts par efektīvu, neietekmējot Augstākās revīzijas iestādes tiesības veikt vispārējo revīziju, tiks veiktas visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu visefektīvāko uzdevumu un pienākumu sadalījumu un panāktu sadarbību starp Augstāko revīzijas iestādi un iekšējā audita struktūru.

4. nodaļa. Atbilstības revīzija, finanšu revīzija un lietderības revīzija

1. Augstākās revīzijas iestādes tradicionālais uzdevums ir veikt finanšu un atbilstības revīzijas un pārbaudīt finanšu pārvaldības un grāmatvedības uzskaites atbilstību un sistemātiskumu.
2. Papildus šim revīzijas veidam, kas saglabā savu būtiskumu, pastāv vēl viens tikpat svarīgs revīzijas veids- lietderības revīzija, kas ir orientēta uz publiskā sektora darbības lietderību, ekonomiskumu, produktivitāti un efektivitāti. Lietderības revīzija aplūko ne tikai noteiktas finanšu darbības, bet arī pilnu valdības darbību spektru, tostarp organizatoriskās un administratīvās sistēmas.
3. Augstākās revīzijas iestādes revīzijas mērķi - finanšu pārvaldības atbilstība, sistemātiskums, ekonomiskums, produktivitāte un efektivitāte ir vienlīdz svarīgi. Tomēr katra Augstākā revīzijas iestāde pati nosaka savas prioritātes, pamatojoties uz katru gadījumu atsevišķi.

II. Neatkarība

5. nodaļa. Augstāko revīzijas iestāžu neatkarība

1. Augstākās revīzijas iestādes var pildīt savus uzdevumus objektīvi un efektīvi tikai tad, ja tās ir neatkarīgas no revidējamās vienības un pasargātas no ārējās ietekmes.
2. Lai gan publiskā sektora institūcijas nevar būt pilnīgi neatkarīgas, jo tās ir valsts kopuma daļa, Augstākajām revīzijas iestādēm ir jāpieņem funkcionālai un organizatoriskai neatkarībai, kas nepieciešama to uzdevumu veikšanai.
3. Augstāko revīzijas iestāžu izveidošana un nepieciešamais to neatkarības apmērs tiek noteikts Konstitūcijā; bet detalizētāka informācija var tikt noteikta normatīvajos aktos. Jo īpaši, ir jāgarantē atbilstoša Augstākās tiesas sniegta tiesiskā aizsardzība pret jebkādu iejaukšanos Augstākās revīzijas iestādes neatkarībā un revīzijas pilnvarās.

6. nodaļa. Augstāko revīzijas iestāžu locekļu un amatpersonu neatkarība

1. Augstākās revīzijas iestādes neatkarība ir nedalāmi saistīta ar tās locekļu neatkarību. Locekļi ir tās personas, kam ir jāpieņem lēmumi Augstākās revīzijas iestādes vārdā, un kas atbild trešajām personām par šiem lēmumiem, proti, tā ir koleģiāla grupa, kas pieņem lēmumus, vai monokrātiski organizētas Augstākās revīzijas iestādes vadītājs.
2. Visu locekļu neatkarību garantē Konstitūcija. Konstitūcijā ir jāietver kārtība, kā notiek atcelšana no amata, un tā nedrīkst kaitēt locekļu neatkarībai. Kārtība locekļu iecelšanai amatā un atcelšanai no amata ir atkarīga no katras valsts konstitucionālās uzbūves.
3. Augstākās revīzijas iestādes revīzijas darbinieki savā profesionālajā darbībā nedrīkst būt pakļauti revidējamo vienību ietekmei un nedrīkst būt atkarīgi no šādām organizācijām.

7. nodaļa. Augstāko revīzijas iestāžu finansiālā neatkarība

1. Augstākajām revīzijas iestādēm ir jānodrošina finanšu līdzekļi tām paredzēto pienākumu veikšanai.
2. Nepieciešamības gadījumā Augstākā revīzijas iestāde drīkst tieši griezties pēc nepieciešamā finansējuma pie valsts struktūras, kas lemj par valsts budžetu.
3. Augstākajām revīzijas iestādēm ir tiesības pēc saviem ieskatiem izmantot tām piešķirtos līdzekļus atsevišķas budžeta pozīcijas ietvaros.

III. Attiecības ar Parlamentu, valdību un administrāciju**8. nodaļa. Attiecības ar Parlamentu**

Konstitūcijā un normatīvajos aktos iekļautā Augstākās revīzijas iestādes neatkarība garantē būtisku iestādes iniciatīvas un autonomijas pakāpi, pat ja tā darbojas kā Parlamenta pārstāvis un veic revīzijas pēc tās norādījumiem. Attiecības starp Augstāko revīzijas iestādi un Parlamentu ir jānorāda Konstitūcijā saskaņā ar katras valsts apstākļiem un prasībām.

9. nodaļa. Attiecības ar valdību un administrāciju

Augstākās revīzijas iestādes revidē valdības, tās administratīvo iestāžu un citu pakļauto iestāžu darbību. Tas tomēr nenozīmē, ka valdība ir pakļauta Augstākai revīzijas iestādei. Valdība ir pilnībā un personīgi atbildīga par savu rīcību vai tās trūkumu un nevar atbrīvot sevi no atbildības atsaucoties uz revīzijas rezultātiem, izņemot gadījumus, kad šādi rezultāti tika izdoti kā tiesiski spēkā esoši un īstenojami spriedumi - un uz Augstākās revīzijas iestādes ekspertu atzinumiem.

IV. Augstāko revīzijas iestāžu pilnvaras

10. nodaļa. Izmeklēšanas pilnvaras

1. Augstākajām revīzijas iestādēm tiek sniegta piekļuve visiem dokumentiem un informācijai saistībā ar finanšu pārvaldību, un tām ir tiesības mutiski vai rakstiski pieprasīt nepieciešamo informāciju.
2. Augstākā revīzijas iestāde attiecībā par katru revīziju izlemj, vai ir izdevīgāk to veikt revidējamā vienībā vai pašā Augstākajā revīzijas iestādē.
3. Normatīvie akti vai Augstākā revīzijas iestāde (individuālos gadījumos) nosaka laika ierobežojumu informācijas un dokumentu, tostarp finanšu pārskatu iesniegšanai Augstākajai revīzijas iestādei.

11. nodaļa. Augstākās revīzijas iestādes konstatējumu ieviešana

1. Revidējamās vienības sniedz komentārus par Augstākās revīzijas iestādes veiktās revīzijas konstatējumiem normatīvajos aktos noteiktajā laika periodā vispārējos gadījumos vai Augstākās revīzijas iestādes noteiktā laikā specifiskos gadījumos, un norāda uz veiktajiem pasākumiem saistībā ar revīzijas konstatējumiem.
2. Ciktāl Augstākās revīzijas iestādes revīzijas konstatējumi netiek sagatavoti kā tiesiski spēkā esoši un īstenojami spriedumi, tai ir tiesības vērsties pie iestādes, kas ir atbildīga par nepieciešamo pasākumu veikšanu un pieprasīt atbildīgajai pusei uzņemties atbildību.

12. nodaļa Ekspertu viedoklis un tiesības uz konsultāciju

1. Nepieciešamības gadījumā Augstākā revīzijas iestāde var sniegt Parlamentam un administrācijai savas profesionālās zināšanas kā ekspertu atzinumus, tostarp komentārus par likumprojektiem un citiem finanšu noteikumiem. Administratīvās iestādes būs personīgi atbildīgas par šādu ekspertu atzinumu pieņemšanu vai noraidīšanu; šis papildus uzdevums nedrīkst ietekmēt tālākos Augstākās

revīzijas iestādes revīzijas darba konstatējumus un tās veiktās revīzijas efektivitāti.

2. Noteikumi par atbilstošām un pēc iespējas vienādām grāmatvedības uzskaites procedūrām var tikt pieņemti tikai pēc vienošanās ar Augstāko revīzijas iestādi.

V. Revīzijas metodes, darbinieki, starptautiskā pieredzes apmaiņa

13. nodaļa. Revīzijas metodes un procedūras

1. Augstākās revīzijas iestādes veic revīzijas, pamatojoties uz pašu izstrādātu plānu. Noteiktu publisko iestāžu tiesības pieprasīt konkrētu revīziju nav ietekmētas.
2. Tā kā revīzijā reti ir iespējams izskatīt visu informāciju, Augstākās revīzijas iestādes parasti uzskata par nepieciešamu izmantot izlases metodi. Paraugi tiek izvēlēti pamatojoties uz noteiktu modeli, un ir pietiekami, lai varētu noteikt finanšu pārvaldības kvalitāti un sistemātiskumu.
3. Revīzijas metodes parasti tiek pielāgotas zinātnes un tehnikas sasniegumiem attiecībā uz finanšu pārvaldību.
4. Augstākajām revīzijas iestādēm ir pienākums sagatavot revīzijas rokasgrāmatas, kas palīdz revidentu darbā.

14. nodaļa. Revīzijas darbinieki

1. Augstāko revīzijas iestāžu locekļiem un revīzijas darbiniekiem ir jāpiemīt attiecīgajai kvalifikācijai un morālajai stājai, kas nepieciešama, lai veiktu noteiktos uzdevumus.
2. Pieņemot darbā jaunus darbiniekus Augstākajās revīzijas iestādēs, īpaša uzmanība ir jāpievērš zināšanām un prasmēm, kas pārsniedz vidējo līmeni, kā arī piemērotai profesionālajai pieredzei.
3. Būtiska uzmanība ir jāvelti visu Augstākajās revīzijas iestādes locekļu

un revīzijas darbinieku teorētiskajai un praktiskajai profesionālajai attīstībai, piedāvājot tiem iekšējas, akadēmiskas un starptautiskas programmas. Šādu attīstību nepieciešams veicināt ar visiem iespējamajiem finanšu un organizatoriskiem līdzekļiem. Profesionālajai attīstībai ir jāpārsniedz tradicionālo juridisko, ekonomisko un grāmatvedības zināšanu kopums, un jāietver sevī citas uzņēmējdarbības pārvaldības metodes, piemēram, elektroniskā datu apstrāde.

4. Labas kvalitātes revīzijas darbinieku nodrošināšanai algām ir jāatbilst šādas nodarbinātības īpašajām prasībām.
5. Ja Augstākās revīzijas iestādes darbiniekiem nepiemīt kādas īpašas prasmes, nepieciešamības gadījumā var piesaistīt ārējos ekspertus.

15. nodaļa. Starptautiskā pieredzes apmaiņa

1. Starptautiska ideju un pieredzes apmaiņa starptautisko Augstāko revīzijas iestāžu organizāciju ietvaros ir labs veids, kā palīdzēt Augstākajām revīzijas iestādēm veikt savus uzdevumus.
2. Šī mērķa sasniegšanu nodrošina kongresi, apmācību semināri, kas organizēti kopā ar Apvienoto Nāciju Organizāciju un citām iestādēm, reģionālās darba grupas un profesionāla žurnāla publicēšana.
3. Šie centieni būtu jāpaplašina un jāpastiprina. Uzmanība tiek veltīta arī publiskā sektora revīzijas vienotas terminoloģijas izstrādei, kas balstās uz salīdzinošajām tiesībām.

VI. Ziņošana

16. nodaļa. Ziņošana Parlamentam un plašākai sabiedrībai

1. Konstitūcija nosaka, ka Augstākajām revīzijas iestādēm ir tiesības un pienākums katru gadu neatkarīgi ziņot par savu revīziju rezultātiem Parlamentam vai kādai citai atbildīgajai publiskā sektora iestādei; šis ziņojums tiek publicēts. Tas nodrošina ziņojuma izplatīšanu un diskusijas par to, kā arī iespēju ieviest darbībā Augstākās revīzijas iestādes darba rezultātus.
2. Augstākajai revīzijas iestādei ir tiesības ziņot par īpaši svarīgiem un būtiskiem konstatējumiem gada laikā.
3. Ikgadējais ziņojums parasti aptver visas Augstākās revīzijas iestādes darbības; tikai gadījumos, kad ir iesaistītas svarīgas vai ar likumu aizsargātas intereses, Augstākā revīzijas iestāde rūpīgi izvērtē šādas intereses pret iespējamajiem ieguvumiem no informācijas izpaušanas.

17. nodaļa. Ziņošanas metode

1. Ziņojumā ir jāiekļauj fakti un to novērtējums objektīvā un skaidri saprotamā veidā, un tajā jāietver tikai būtiskus faktus. Ziņojumu teksta formulējums ir precīzs un viegli saprotams.
2. Augstākā revīzijas iestāde ņem vērā revidējamo vienību viedokli par revīzijas konstatējumiem.

VII. Augstāko revīzijas iestāžu pilnvaras

18. nodaļa. Revīzijas pilnvaru konstitucionālais pamatojums; revīzija par publisko finanšu pārvaldību

1. Augstāko revīzijas iestāžu galvenās pilnvaras revīzijas veikšanai tiek norādītas Konstitūcijā, bet detalizēta informācija par tām tiek iekļauta normatīvajos aktos.
2. Augstākās revīzijas iestādes revīzijas veikšanas pilnvaru faktiskie noteikumi ir atkarīgi no katras valsts apstākļiem un prasībām.
3. Augstākās revīzijas iestādes var veikt visu publisko finanšu darbību revīziju neatkarīgi no tā, vai un kādā veidā tās tiek atklātas valsts budžetā. Finanšu pārvaldības daļu izņemšana no valsts budžeta nenodrošina, ka Augstākā revīzijas iestāde neveiks to revīziju.
4. Augstākajām revīzijas iestādēm ar veikto revīziju palīdzību ir jāveicina skaidri noteikta budžeta klasifikācija un grāmatvedības uzskaites sistēmas ieviešana, kas ir pēc iespējas vienkāršāka un skaidrāka.

19. nodaļa. Publisko un citu ārvalstīs dibināto iestāžu revīzija

Augstākā revīzijas iestāde veic arī publisko un citu ārvalstīs dibināto iestāžu revīziju. Šo iestāžu revīzijas laikā pienācīga uzmanība tiek veltīta arī starptautisko normatīvo aktu uzliktajiem ierobežojumiem; ja tas ir pamatoti, šie ierobežojumi var tikt pārvarēti, attīstoties starptautiskajiem normatīvajiem aktiem.

20. nodaļa. Nodokļu revīzija

1. Augstākās revīzijas iestādēm ir tiesības pēc iespējas detalizēti veikt nodokļu iekasēšanas revīziju, pārbaudot individuālos nodokļu reģistrus.
2. Nodokļu revīzijas galvenokārt ir likumības un finanšu revīzijas, taču revidējot nodokļu normatīvo aktu piemērošanu, Augstākās revīzijas iestādes pārbauda arī nodokļu iekasēšanas sistēmu un tās efektivitāti, ieņēmumu mērķu sasniegšanu, un vajadzības gadījumā arī piedāvā darbības uzlabojumus likumdevējam.

21. nodaļa Publiskie iepirkumi un publiskās infrastruktūras būvdarbi

1. Publisko iestāžu iztērētie būtiskie līdzekļi par iepirkumiem un publiskās infrastruktūras būvdarbiem pamato īpaši detalizētu izmantoto līdzekļu revīziju.
2. Publiskie konkursi ir vispiemērotākā procedūra labākā piedāvājuma iegūšanai attiecībā uz cenu un kvalitāti. Gadījumos, kad netiek organizēti publiskie konkursi, Augstākā revīzijas iestāde nosaka iemeslus.
3. Augstākā revīzijas iestāde, veicot publiskā sektora būvdarbu revīziju, veicina piemērotu standartu attīstību šādu darbu administrēšanas regulēšanai.
4. Publiskā sektora būvdarbu revīzijā tiek iekļauta ne tikai maksājumu atbilstība, bet arī būvniecības vadības efektivitāte un būvniecības darbu kvalitāte.

22. nodaļa. Elektronisko datu apstrādes iekārtu revīzija

Būtisku summu tērēšana par elektronisko datu apstrādes iekārtām arī ir iemesls atbilstošu revīziju veikšanai. Šādām revīzijām jābūt uz sistēmu balstītām un jāietver tādi aspekti kā prasību plānošana; datu apstrādes iekārtu ekonomiska izmantošana; darbinieku ar atbilstošām zināšanām izmantošana, vēlams no revidējamās vienības administrācijas; ļaunprātīgas izmantošanas novēršana un apstrādātās informācijas lietderīgums.

23. nodaļa. Komercuzņēmumi ar publiskā sektora piedalīšanos

1. Publiskā sektora ekonomiskās darbības paplašināšanas rezultātā bieži vien tiek dibināti uzņēmumi ar privāttiesību statusu. Augstākās revīzijas iestādes veic šo uzņēmumu revīziju, ja valdībai ir būtiska līdzdalība tajos, jo īpaši, ja tai pieder kontrolpakete vai dominējoša ietekme šajos uzņēmumos.
2. Šādas revīzijas parasti var tikt veiktas kā revīzijas par faktiski veiktām darbībām; tajās tiek ietverti ar ekonomiskumu, produktivitāti un efektivitāti saistīti jautājumi.

3. Ziņojumi Parlamentam un plašākai sabiedrībai par šādiem uzņēmumiem tiks sniegti, ievērojot ierobežojumus, kas nepieciešami, lai aizsargātu ražošanas un tirdzniecības noslēpumus.

24. nodaļa. Subsidēto iestāžu revīzija

1. Augstākajām revīzijas iestādēm ir tiesības revidēt no publiskajiem līdzekļiem piešķirto subsīdiu izmantošanu.
2. Ja subsīdiu apjoms ir īpaši liels pats par sevi vai attiecībā pret subsidēto organizāciju ieņēmumiem un kapitālu, revīzija var, ja nepieciešams, tikt paplašināta, lai ietvertu sevī visu subsidētās iestādes finanšu pārvaldību.
3. Subsīdiu ļaunprātīgas izmantošanas rezultātā var rasties pienākums veikt atmaksu.

25. nodaļa. Starptautisko un starpvalstu organizāciju revīzija

1. Starptautiskās un starpvalstu organizācijas, kuru izdevumus sedz dalībvalstu ieguldījums, tiek pakļautas ārējām, neatkarīgām revīzijām kā individuālas valstis.
2. Lai gan šādās revīzijās ņem vērā izmantoto līdzekļu pakāpi un šo organizāciju uzdevumus, tajās ievēro līdzīgus principus, uz kādiem Augstākās revīzijas iestādes veic revīzijas dalībvalstīs.
3. Ārējo revīzijas struktūru locekļus parasti ieceļ Augstākās revīzijas iestādes, lai nodrošinātu šādu revīziju neatkarību.

Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas ISSAI standartu tulkošanu
latviešu valodā un standartu aktuālo versiju uzturēšanu nodrošina

**Latvijas Republikas
Valsts kontrole**

Skanstes iela 50,
Rīga, LV 1013
tālrunis: 67017500
fakss: 67017673
e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

www.lrvk.gov.lv